

Poznámky k určování snůšek obojživelníků ČR

Jaromír Maštera

AOPK ČR, středisko Havlíčkův Brod

listopad 2008

Autor většiny fotografií: Jaromír Maštera, 2006-2008

Obecné poznámky na úvod

čerstvější snůšky = větší pravděpodobnost správného určení (snůšky některých druhů jdou poznat ještě i dlouho po nakladení)

čeho si všímat? – pomůcky pro určení...

- ▶ období nálezu
- ▶ místo/ biotop nálezu

S čím lze snůšky obojživelníků zaměnit? – když už ne druhy mezi sebou...

snůšky měkkýšů - plovatky

snůšky váček – lesklíce?

snůšky ryb - okoun

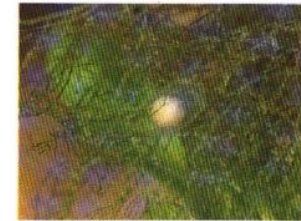
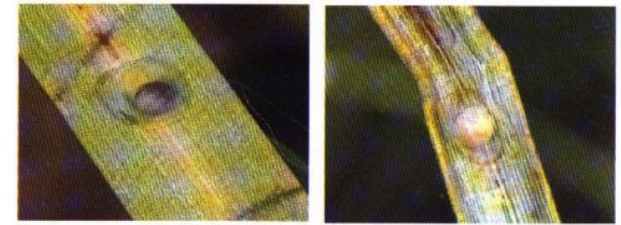
čolek velký, čolek dunajský, čolek dravý

- vajíčka jednobarevná
- žlutavo-bílá / zelenavo-bílá
- velikost až 2 mm, s obalem až 5 mm

čolek horský, čolek obecný, čolek hranatý, čolek karpatský

Links oben: Bergmolchei, *Triturus a. alpestris*; zum Fotografieren des Eies wurde der Grashalm aufgefaltet, die „Knickstellen“ sind sichtbar (Hermisdorf/Thüringen, Mai 1991).

Oben: Ei des Fadenmolches, *Triturus h. helveticus* (Saalfeld/Thüringen, Mai 1991).

Unten: Ei des Teichmolches, *Triturus v. vulgaris* (Jena/Thüringen, Mai 1991).

- vajíčka dvoubarevná
- horní polovina nejčastěji hnědá / spodní světle hnědá, béžová
- velikost až 1,5 mm, s obalem až 4 mm (ale spíš menší)

kuňka obecná

- vajíčka hnědá, s mírně světlejší spodní polovinou
- do 30 vajíček ve snůšce
- velikost až 2 mm, s obalem až 8 mm

kuňka žlutobřichá

- podobně jako kuňka obecná
- často obalené bahnem a nárosty

ropucha obecná

- výskyt brzo zjara
- vajíčka černá / černoohnědá
- až 8.000 vajíček ve snůšce
- vajíčka obvykle ve 2-4 řadách?
- velikost až 2 mm, obal až 8 mm tlustý

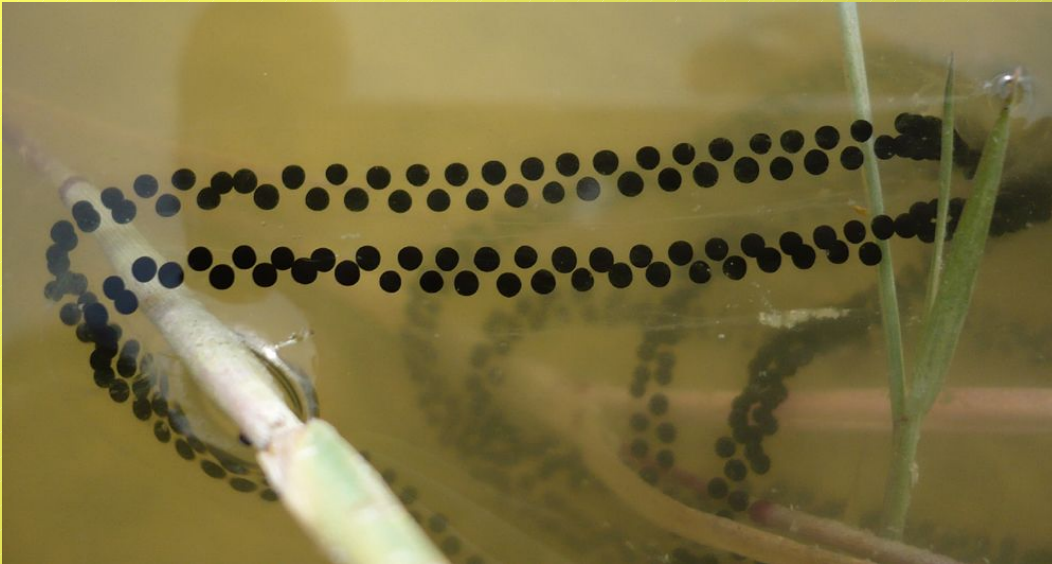
ropucha zelená

- výskyt spíše v pozdním jaru
- vajíčka černohnědá
- až 15.000 (?) vajíček ve snůšce
- vajíčka v 1-4 řadách?
- velikost až 1,5 mm, obal až 6 mm tlustý

ropucha krátkonohá

- výskyt v pozdním jaru
- vajíčka černá / černohnědá
- až 4.000 vajíček ve snůšce
- vajíčka v 1-2 řadách?
- velikost až 1,7 mm, obal až 6 mm tlustý

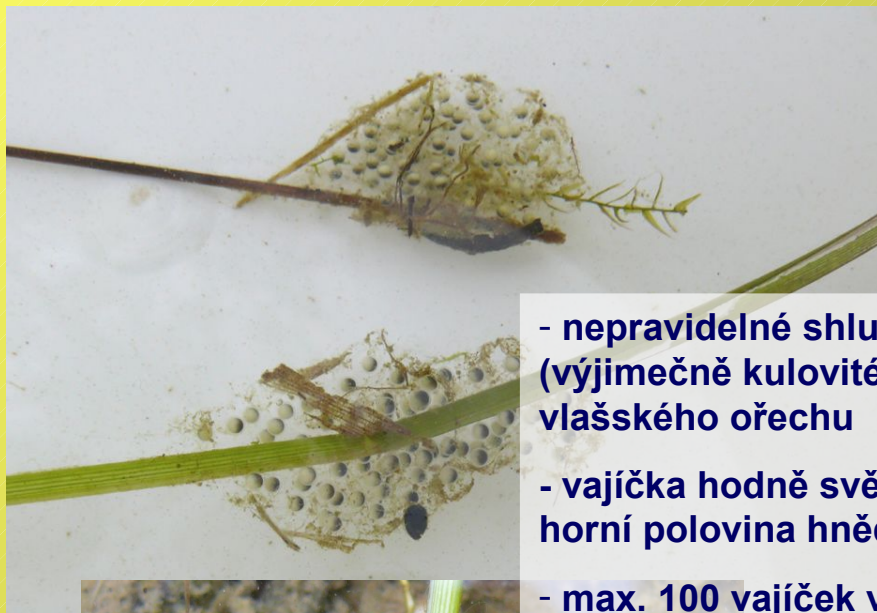
blatnice skvrnitá

- provazec až 100 cm dlouhý a 2 cm tlustý (často se rozpadá na menší kousky)
- až 7.000 vajíček ve snůšce
- horní polovina vajíček tmavě hnědá až šedohnědá; spodní polovina se světlou skvrnou
- velikost až 1,5 mm, obal až 6 mm tlustý

rosnička zelená

- nepravidelné shluky vajíček (výjimečně kulovité) cca velikosti vlašského ořechu
- vajíčka hodně světlá (bílá/ žlutobílá), horní polovina hnědá
- max. 100 vajíček ve snůšce (spíš méně)
- velikost až 2 mm, s obalem až 4 mm
- rosolovité obaly vajíček nejsou pevné (ani shluky nejsou pevné), jak je to často chybně na kresbách v publikacích

zelení skokani

- větší nepravidelné snůšky (shluky vajíček), uchycené na vegetaci pod hladinou, jednotlivě i ve shlucích
- vajíčka výrazně dvoubarevná; horní polovina hnědá, spodní žlutá
- velikost až 2 mm, s obalem až 8 mm
- často jen několik desítek vajíček ve snůsce, max. cca 1.000
- rosolovité obaly vajíček stejně jako u rosníčky nejsou pevné (ani celé snůšky)

rosnička

vs.

zelení skokani

max. velikost vlašského oříšku

snůška přichycená (obalená)
obvykle okolo lodyhy nebo listu

většinou cca velikosti pěsti, často
ale i menší

snůška přichycená obvykle jen k
okraji lodyhy nebo listu

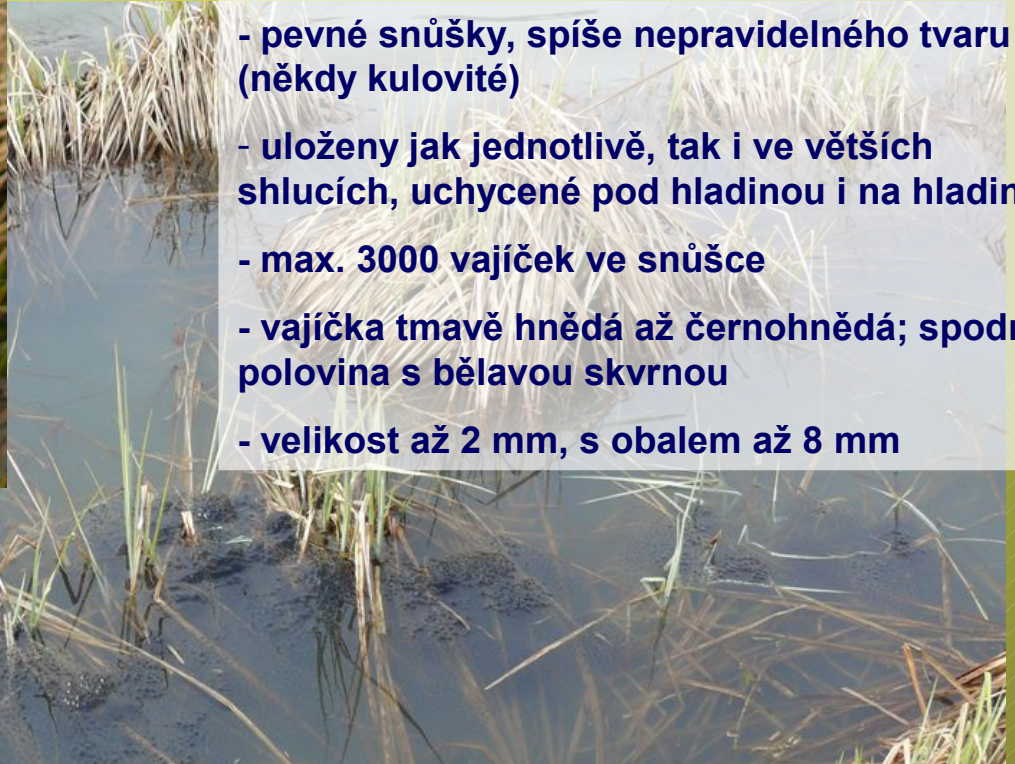
skokan štíhlý

- pevné kulovité snůšky, „propíchlé“, z hnědých skokanů relativně nejmenší
- obvykle uloženy jednotlivě, a za čerstva pod vodou
- max. cca 2.000 vajíček ve snůšce
- vajíčka tmavě hnědá až černohnědá; spodní polovina s bělavou skvrnou
- velikost až 2 mm, s obalem až 12 mm

skokan ostronosý

- pevné snůšky, spíše nepravidelného tvaru (někdy kulovité)
- uloženy jak jednotlivě, tak i ve větších shlucích, uchycené pod hladinou i na hladině
- max. 3000 vajíček ve snůšce
- vajíčka tmavě hnědá až černohnědá; spodní polovina s bělavou skvrnou
- velikost až 2 mm, s obalem až 8 mm

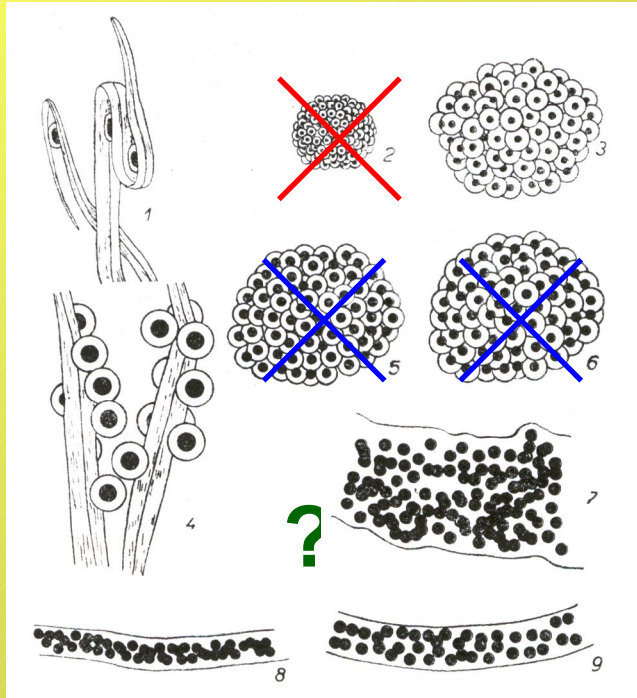

skokan hnědý

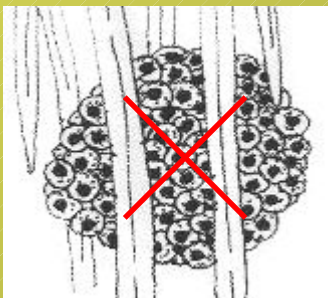
- pevné snůšky nepravidelného tvaru
- obvykle uloženy ve velkých shlucích na hladině (mělčiny), výjimečně jednotlivě
- max. 4500 vajíček ve snůsce
- vajíčka tmavě hnědá až černohnědá; spodní polovina s bělavou skvrnou
- velikost až 3 mm, s obalem až 10 mm

Publikační omyly...

Baruš et al. 1992

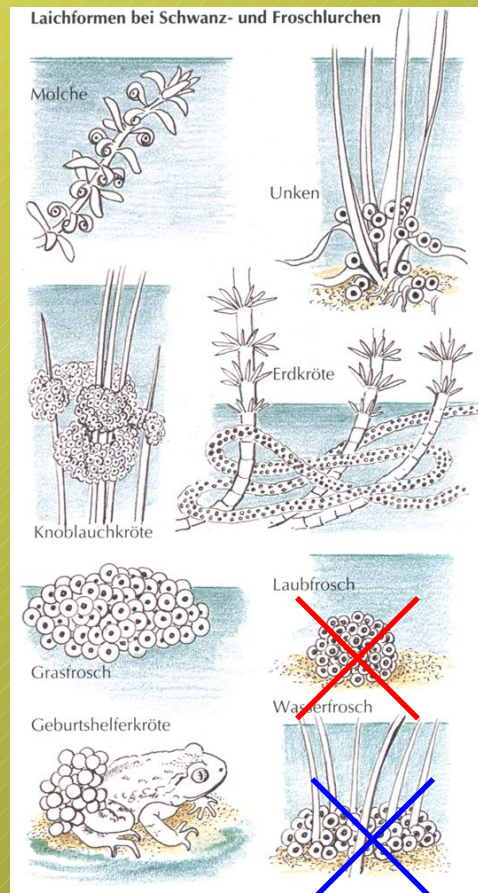

Nečas et al. 1997

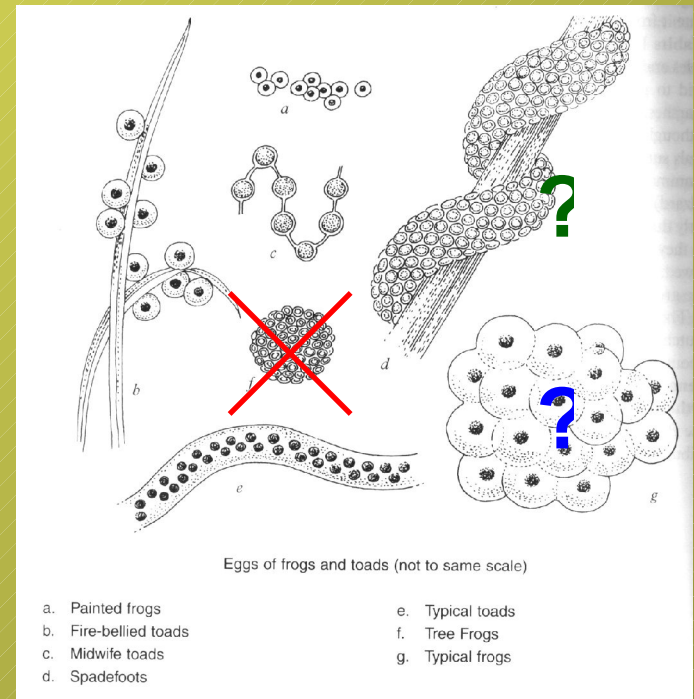
- rosnička

- zelení skokani

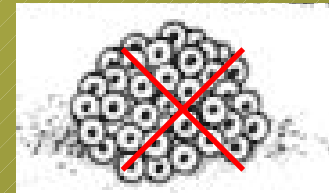
- blatnice

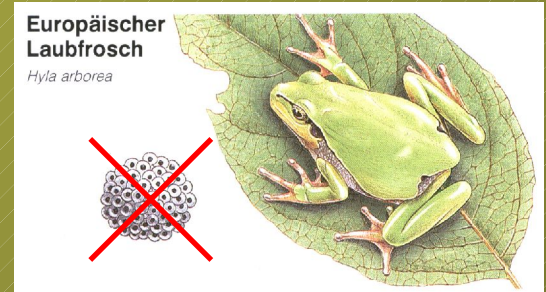
Gruber 2002

Arnold 2002

Berninghausen 2001

Blab & Vogel 2002